

[Undervisningsministeren.]

Beløb i Fremtiden, som den yder nu — jeg tør naturligvis ikke sige, om Beløbet vil blive 10 000 Kr. større eller mindre. Det drejer sig i det hele om godt $\frac{1}{2}$ Mill. Kr.

Jeg tror, som sagt, at disse Skoler vil føle sig i høj Grad betrygget, om dette Lovforslag kunde blive ophøjet til Lov. Efter min Mening er der ringe Betænkelighed ved at vedtage Lovforslaget. Disse private Skoler gør et Arbejde i Statens Tjeneste, som er meget billigere end det samme Arbejde, der gøres paa Statens Seminarier, og jeg tror, der er Enighed om, at disse Skoler i det hele gør Arbejdet godt, endogsaa lige saa godt som Statens Seminarier. Jeg mener derfor, at Staten er interesseret i ikke blot at opretholde disse Skoler, men ogsaa, naar vi opretholder dem, at give dem saa gode Levevilkaar, at de ydre Betingelser for Røgtelsen af deres Hverv er tilfredsstillende.

Med disse Ord, og idet jeg i øvrigt henviser til de Bemærkninger, der ledsagede Lovforslaget ved dets Fremsættelse i Folketinget, skal jeg paa ny tillade mig at anbefale det til velvillig og hurtig Behandling i det høje Ting.

Stegger Nielsen: Jeg skal paa Grund af den fremrykkede Tid fatte mig meget kort i min Anbefaling af dette Lovforslag til en hurtig og velvillig Behandling. Jeg vilde dog gerne omtale et Par Ting, nu da Lejlighed gives, og ønsker da først at sige, at Lovforslaget jo ikke stiller nye og større Midler til Raadighed til dette Øjemed; det foreslaas kun at lovfæste de Principper, der har været gældende for Tilskuddet til de private Seminarier efter Regler, der har fundet Udtryk paa de aarlige Finanslove. Man har ment det bedre og rigtigere — og det er jeg ganske enig i — at faa disse Tilskud lovfæstede.

Som Støtte for Lovforslaget i al Almindelighed vil jeg gøre opmærksom paa, at vi ikke kan undvære de private Seminarier. Statistikken siger os, at der fra 1921—27 er uddannet 3 072 Lærere og Lærerinder, heraf 978 paa Statsseminarierne og 2 094 paa de private Seminarier. Det vil altsaa sige, at de sidste i Øjeblikket uddanner langt over Halvdelen af disse Lærere, og Staten ønsker jo ikke at overtage de private Seminarier, hvad der ellers maatte blive Følgen; Skolernes aarlige Behov vilde nødvendigvis gøre, at Staten overtog disse Seminarier.

Det er sikkert ogsaa rigtigt, som den højtærede Minister gjorde opmærksom paa,

at Privatseminarierne fuldt ud staar paa Højde med Statsseminarierne, som jo i øvrigt er gode Seminarier. Jeg har haft Lejlighed til personlig at blive kendt med mange af vore private Seminarier. Jeg har besøgt dem og er for øvrigt selv Elev fra et privat Seminarium, og jeg synes, jeg maa sige, at vore private Seminarier i Danmark er gode Seminarier, med dygtige Lærere, moderne Undervisningslokaler og Hjælpe-midler og gode Øvelsesskoler. Yderligere vil jeg gerne sige, at de private Seminarier har, saa vidt jeg skønner — den højtærede Minister var ogsaa lidt inde paa det — en Fordel fremfor Statens Seminarier i det Tilfælde, at der staar en særpræget Personlighed som Leder — her tænker jeg særlig paa Forstanderen, men det kan for øvrigt i lige saa høj Grad gælde Lærerne —, idet et privat Seminarium kan være mere lydøvert overfor de nye Tanker og Strømninger, der er oppe i Tiden, end et Statsseminarium kan være. Vi har jo haft et Par Mænd her i Landet, der har præget vort Skoleliv, særlig Børneskolen, men ogsaa vore Seminarier, paa en Maade som ingen anden, nemlig Grundtvig og Kristen Kold, og takket være, at de fik Lejlighed til at gøre deres Anskuelser og Tanker gældende, er disse Tanker senere blevet optaget af andre og praktiseret ogsaa i Folkeskolen; jeg tror ogsaa, at for Optagelsen af det levende Ord som Princip i Undervisningen paa vore Seminarier har det private Initiativ vist sig at være det bedste.

Saa vil jeg kun føje til, at de private Seminarier er langt billigere for Staten end Statsseminarierne. Indtil 1916 har Statens Seminarier kostet Staten dobbelt saa meget som de private Seminarier, men disse sidste har dimitteret tre Gange saa mange Elever som de første. Dette er et umiskendeligt Tegn paa, hvor dyrt det vilde blive at gaa over til alene at have Statsseminarier. Dette kunde nærmere dokumenteres ved forskellige Tal, som fremgaar af Bilagene til Betænkningen fra Folketingets Udvalg, men det er jo ikke nødvendigt ved denne Lejlighed.

Jeg mener da, vi maa sige, at de private Seminarier i vort Land har røgtet deres Opgave godt helt igennem og været et værdifuldt Led i vor Læreruddannelse, og naar det nu i dette Lovforslag foreslaas ikke at yde mere i Penge, i alt Fald ikke væsentligt mere — jeg tror, det skal vise sig, at det bliver det ikke —, men kun at sikre og stabilisere Arbejdskaarene for vore private Seminarier, betragter jeg dette som noget godt. Jeg vil mene, at det er en Tillids-